JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA KUMI NA MBILI

9 FEBRUARI, 2010

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA KUMI NA MBILI – TAREHE 9 FEBRUARI, 2010

I. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA ARDHI, MALIASILI NA MAZINGIRA:

Taarifa ya Kamati ya Ardhi, Maliasili na Mazingira kuhusu Athari za Mazingira katika Mgodi wa North Mara.

II. MASWALI:

WAZIRI MKUU:

130.MHESHIMIWA SIJAPATA FADHILI NKAYAMBA

(VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Kwa kuwa, katika Wilaya ya Kigoma Vijijini kuna kijiji cha Manyange na kitongoji kimoja cha Samwa kilichoko Km.8 chenye wakazi 850 pamoja na shule za msingi lakini hakuna zahanati wala barabara licha ya sera ya Serikali kutaka kila kijiji kuwa na zahanati; na kwa kuwa, Halmashauri ya Wilaya ya Kigoma ilipeleka taarifa **TAMISEMI** kuomba wananchi wa kitongoji hicho kupatiwa kijiji ili wapate zahanati:-

(a) Je, kwa nini wasipatiwe kijiji kwa kuwa wapo wananchi wapatao 850 na wanayo shule;

(b) Je, kwa nini Serikali isiwajengee zahanati mbali ya kutokuwa na kijiji ili kuondokana na shida wanayopata wagonjwa na akina mama wa kitongoji hicho.

131. MHESHIMIWA PASCHAL CONSTANTINE DEGERA (KONDOA KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Kwa kuwa, Halmashauri ya Wilaya ya Kondoa ilipendekeza kwa **TAMISEMI** vitongoji kadhaa kupandishwa hadhi kuwa vijiji; na kwa kuwa, hakuna hata kitongoji kimoja kilichopandishwa:-

(a) Je, ni kwa nini vitongoji vyote vilivyopendekezwa havikupandishwa kuwa vijiji pamoja na kukidhi vigezo;

(b) Kwa kuwa, Waziri Mkuu alipokuwa akijibu swali la Mheshimiwa Lucas Selelii, Mbunge wa Nzega katika Mkutano wa 17 tarehe 05/11/2009 alimwelekeza Waziri mwenye dhamana ya **TAMISEMI,** kuendelea na mchakato wa kupandisha vitongoji kuwa vijiji kwa zile Halmashauri ambazo vitongoji vyake havikufanyiwa kazi ikiwa ni pamoja na Halmashauri ya Wilaya ya Kondoa; Je, Waziri mwenye dhamana amezingatia kwa kiwango gani maelekezo ya Waziri Mkuu kuhusu vitongoji vya Halmashauri ya Wilaya ya Kondoa.

OFISI YA RAIS (UTAWALA BORA):

132.MHESHIMIWA BAKAR SHAMIS FAKI (OLE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utawala Bora):-

(a) Je, ni nini maana ya Utawala Bora;

(b) Je, Tanzania inafuata mfumo wa Utawala Bora.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

133. MHESHIMIWA VITA RASHID KAWAWA (NAMTUMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Kwa kuwa, kwa Mujibu wa Sheria, Halmashauri zinapaswa kulipwa 25% ya mapato yatokanayo na uwindaji pamoja na shughuli zinazoendana na utalii huo; na kwa kuwa, ni muda mrefu Halmashauri ya Namtumbo haijapata fedha hizo na inasemekana kuwa, Wizara ya Fedha na Uchumi ndio imechukua jukumu hilo kwa sasa na iko katika mchakato wa kushughulikia malipo ya mgao huo moja kwa moja kwa Halmashauri:-

Je, Serikali imefikia wapi na ni lini itaanza kugawa mapato hayo kwa Halmashauri husika.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

134. MHESHIMIWA MTUTURA ABDALLAH MTUTURA (TUNDURU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Kwa kuwa, Wilaya ya Tunduru kijiografia iko Ukanda wa Kusini mwa nchi yetu ingawa kiutawala imewekwa Ukanda wa Kusini Nyanda za Juu; na kwa kuwa, Mradi wa Umeme wa Mnazi Bay unatambuliwa kuwa ni “Mradi wa Umeme kwa Mikoa ya Kusini Lindi na Mtwara”:-

(a) Je, Serikali haioni kuwa, ni vema jina la mradi likawa “Mradi wa Umeme wa grid ya Kusini”;

(b) Je, kwa nini Tunduru isipatiwe umeme kutoka Mangaka ambako ni karibu ikilinganishwa na Namtumbo;

(c) Kama Serikali inaafiki Tunduru kupata umeme kutoka Mangaka; Je itakubali ushauri kwamba Msongo wa Umeme utakao kwenda Mangaka uwe na uwezo wa 33 KV badala ya 11 KV.

WIZARA YA FEDHA NA UCHUMI:

135. MHESHIMIWA MBAROUK KASSIM MWANDORO (MKINGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Uchumi:- Kwa kuwa, wakulima na wajasiriamali wadogo wadogo hawajaweza kunufaika na sera ya uwezeshaji wananchi kiuchumi hata kupitia **MKURABITA** na **SACCOS** na kuwafanya wananchi wakate tamaa na kuona hata kaulimbiu na mikakati ya “Kilimo Kwanza” ni kama wimbo tu:-

(a) Je, Serikali imefikia hatua gani kuzishawishi Benki kukubali hati zinazotolewa chini ya **MKURABITA** kama dhamana ya kuombea mikopo;

(b) Je, ni vipi Benki ya Rasilimali **(TIB)** inaweza kuwasaidia wakulima wadogo vijijini;

(c) Je, ni hatua gani zinachukuliwa ili Benki ya Kilimo inayoundwa pamoja na huduma za Benki ya Wanawake na taasisi nyingine ziweze kuwasaidia Wananchi wanyonge vijijini.

136. MHESHIMIWA VUAI ABDALLAH KHAMIS (MAGOGONI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Uchumi:- Kwa kuwa, wafanyakazi wamekuwa wakikatwa kodi kutoka katika mishahara yao ili kuchangia huduma za kijamii pamoja na mambo mengine:-

Je, ni kwa nini wafanyakazi wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano walioko Tanzania Zanzibar wasikatwe kodi kutoka kwenye mishahara yao katika sehemu wanazopata huduma za kijamii.

WIZARA YA MIUNDOMBINU:

137. MHESHIMIWA ALOYCE BENT KIMARO (VUNJO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Miundombinu:- Kwa kuwa, kumekuwa na tabia ya kuagiza samani (fanicha) za Serikali kutoka nje ya nchi badala ya kutengeneza za kwetu wenyewe kwa kuwa mbao tunazo:-

(a) Je, ni kiasi gani cha fedha kimetumika kuagiza samani za Ofisi na za majumbani na kwa matumizi ya Serikali kuanzia mwaka 2000 – 2008;

(b) Je, Serikali itaacha lini kuagiza samani kutoka nje ya nchi na badala yake kutumia viwanda vya nchini kama vile **SIDO, J.K.T,** Magereza n.k kutengeneza fanicha tunazotaka.

138. MHESHIMIWA MHONGA SAID RUHWANYA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Miundombinu:- Kwa kuwa, katika Bajeti ya 2008/2009 tuliahidiwa kuwa, barabara ya Kigoma – Nyakanazi itatengewa fedha kwenye bajeti ya mwaka 2009/2010 lakini haikutengewa:-

(a) Je, kwa nini Serikali imeshindwa kutimiza ahadi zake;

(b) Je, Serikali haitambui kuwa, barabara hiyo ni muhimu sana kwa uchumi wa wana-Kigoma kwa kuwaunganisha na Mikoa ya Shinyanga, Mwanza na Kagera na nchi nzima;

(c) Kwa kuwa, Bajeti ya 2009/2010 ina vifungu kama vile *Allowance in kind,* vifungu vinavyohusu posho na takrima; Je, kwa nini vifungu hivyo visipunguzwe na fedha hizo kuanza kujenga barabara hiyo ili kuzingatia vipaumbele.

WIZARA YA USHIRIKIANO WA AFRIKA MASHARIKI:

139. MHESHIMIWA MOSSY SULEIMAN MUSSA (MFENESINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ushirikiano wa Afrika Mashariki:- Kwa kuwa, katika Mipango ya Jumuiya ya Afrika Mashariki kulikuwa na nia ya kutenga fedha katika bajeti kwa ajili ya ujenzi wa Bandari ya Kisasa kwenye eneo la Maruhubi:-

(a) Je, azma hiyo imefikia wapi;

(b) Je, mpango huo unategemewa kukamilika lini;

(c) Je, wananchi wajiandae vipi kama mchango wao katika ujenzi huo.

WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

140. MHESHIMIWA JACKSON MUVANGILA MAKWETTA (NJOMBE KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa:- Kwa kuwa, kujitawala ni kujitegemea; na kwa kuwa, Watanzania hatujitegemei katika mambo mbalimbali kwa sababu ya kutotumia vizuri nguvu kazi ya watu wetu waishio Mijini na Vijijini:-

(a) Je, kwa nini Serikali isibuni miradi mbalimbali kama vile ujenzi wa nyumba za walimu mijini na vijijini, kuchimba mitaro ya maji, mawe, kujenga mabweni nk, ili kutumia nguvukazi ya vijana wake kwa mtindo wa Ujenzi wa Taifa katika ngazi ya kila Wilaya hivyo kutumia fedha kidogo za bajeti kwa njia hizo na kuachana na Makandarasi;

(b) Je, Serikali haioni kuwa, Askari wa **JKT, JWTZ,** Mgambo na Wastaafu wangeweza kutumika kudumisha nidhamu katika Makambi hayo ya muda endapo miradi hiyo itabuniwa;

(c) Je, kwa nini Serikali isitenge mapema maeneo ya Kambi hizo kwa kushirikiana na Halmashauri za Wilaya ili kuepuka ukosefu wa maeneo wakati utakapofika.

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

141. MHESHIMIWA ENG. LAUS OMAR MHINA (KOROGWE VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Kwa kuwa, majengo mengi ya Mahakama za Mwanzo katika Kata mbalimbali Jimbo la Korogwe Vijijini yamechakaa sana na mengine hayafai hata kwa matumizi:-

(a) Je, Serikali haioni umuhimu wa kuyafanyia matengenezo makubwa au kujenga majengo mapya katika maeneo kama vile Magoma, Vugiri, Bungu n.k.;

(b) Je, Serikali haioni kuwa, ni vema matengenezo hayo yaende sanjari na ujenzi

wa nyumba za watumishi (Mahakimu) katika maeneo hayo.

WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA UFUNDI:

142. MHESHIMIWA DKT. CHRISANT MAJIYATANGA MZINDAKAYA (KWELA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Ufundi:- Kwa kuwa, Elimu ya Watu Wazima inazidi kushuka na sasa idadi ya watu wasiojua kusoma na kuandika inaongezeka; na kwa kuwa, walimu wanaojitolea hulipwa Tshs.20,000/= tu kwa mwezi; tena mara nyingi hawalipwi kwa wakati:-

Je, Serikali itachukua hatua gani kurekebisha hali hiyo.

143. MHESHIMIWA PAUL PETER KIMITI (SUMBAWANGA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Ufundi:- Kwa kuwa, katika zoezi la ujenzi wa shule za sekondari kwa kila Kata hapa nchini, maeneo ya mijini yamekuwa na matatizo ya kutopata ardhi ya kutosha kwa ajili ya shule hizo na hivyo kuhitaji majengo ya shule za mijini yawe ya ghorofa:-

(a) Je, kwa nini fedha zinazotolewa kwa shule za mijini zisizingatie ukweli huo;

(b) Je, isingekuwa vema kwa mabweni na maabara katika shule hizo kupewa umuhimu wa kwanza ili kuimarisha ubora wa elimu na nidhamu hasa kwa wasichana watakaoishi katika mabweni.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

144. MHESHIMIWA CHARLES NDELIANARUWA KEENJA (UBUNGO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Kwa kuwa, upatikanaji wa maji katika Jiji la Dar es Salaam ni asilimia 56 tu; na

kwa kuwa, upatikanaji wa maji katika maeneo ya pembezoni kama vile Kibwegere, Mpiji, Magohe, Msumi, Kwembe ni asilimia “0” licha ya kuwepo kwa mtandao mzuri wa mabomba ya kusambaza maji yasiyokuwepo:-

(a) Je, kuna mipango gani ya kuondoa matatizo ya maji kwenye Jiji la Dar es Salaam na itachukua muda gani kuitekeleza;

(b) Je, mipango hiyo itagharimiwaje;

(c) Kwa kuwa, miradi ya maji ya Goba na Msewe inalipiwa na wananchi kwa gharama kubwa zaidi ya mara tano ya wale wanaohudumiwa na **DAWASCO**; Je, ni lini Serikali itaichukua miradi hiyo na kuwaondolea wananchi mzigo mkubwa wa kulipia maji.

III. HOJA ZA KAMATI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA ARDHI, MALIASILI NA MAZINGIRA:

Taarifa ya Kamati ya Ardhi, Maliasili na Mazingira kuhusu Athari za Mazingira katika Mgodi wa North Mara.

DODOMA
9 FEBRUARI, 2010

DKT. T.D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE